

RESOLUCIÓ D'ARXIU d'Informació Prèvia núm. 115/2010, referent al Consorci Sanitari de Terrassa

Antecedents

Primer.- En data 30/07/2010 va tenir entrada a l'Agència Catalana de Protecció de Dades (actualment Autoritat Catalana de Protecció de Dades, de conformitat amb la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en virtut de la qual se subroga en la posició de l'Agència –DT 1^a-) un escrit d'un sindicat mitjançant el qual posava en coneixement de l'Agència uns fets relatius al centre hospitalari Consorci Sanitari de Terrassa (d'ara endavant, CST) que, segons el denunciador, podrien ser constitutius d'un presumpte incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

El sindicat denunciador exposava que el centre hospitalari CST té establert un protocol per atorgar informació als familiars dels pacients ingressats a la unitat hospitalària penitenciària del centre (d'ara endavant, UHP) que vulneraria el dret fonamental a la protecció de dades personals d'aquests pacients i que podria vulnerar també la normativa de seguretat interna del Departament de Justícia, pel que respecta al circuit de seguretat en el trasllat de presos. En concret, la denúncia es fonamenta en què aquest protocol, elaborat pel CST el 23/03/2010 i modificat en data 07/05/2010, contempla la possibilitat d'atorgar informació relativa als pacients via telefònica, mitjà que és el que s'utilitza de manera més freqüent i que no seria prou segur per garantir la confidencialitat de les dades de salut del pacient. Al respecte, tot i que el protocol preveu l'existència d'una autorització prèvia per part del pacient en què cal concretar el familiar autoritzat per rebre informació i el telèfon de contacte, a criteri del sindicat això no garanteix que la persona a qui es fa arribar aquesta informació sigui la persona autoritzada al respecte.

Segon.- L'Agència va obrir una fase d'informació prèvia (IP 115/10), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb l'article 17 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, per tal d'obtenir més informació sobre les circumstàncies dels fets i els subjectes, que en el seu cas, es poguessin considerar responsables, pel que fa a les presumptes vulneracions de la normativa de protecció de dades, quedant fora de l'àmbit competencial d'aquesta Autoritat altres presumptes vulneracions a les que es refereix l'escrit de denúncia.

Tercer.- En el si d'aquesta fase, l'Autoritat va efectuar un requeriment d'informació al Consorci Sanitari de Terrassa en data 30/11/2010, pel qual es sol·licitava que aportés una còpia del protocol d'actuació a què feia referència la denúncia i per tal que informés, sobre si en l'aplicació d'aquest protocol s'havia detectat alguna incidència que pogués afectar al dret fonamental a la protecció de dades dels pacients, sobre si s'havia donat alguna directriu als metges de la UHP, pel que fa a l'atorgament d'informació telefònica als familiars de l'estat de salut dels pacients, que no constés especificada al protocol de referència, així com quina era la praxis habitual pel que fa al sistema seguit pels facultatius en l'atorgament d'aquesta informació telefònica, i les mesures que s'adopten per tal de preservar la confidencialitat de la informació.

Quart.- Aquest requeriment fou contestat mitjançant escrit rebut a l'Autoritat el dia 14/12/2010, amb el qual el CST aportava una còpia del protocol pel qual s'establia el circuit d'informació a familiars dels ingressos de la UHP, amb data d'edició de 23/03/2010 i de revisió de 7/05/2010. Així mateix, en aquest escrit el CST manifestava el següent:

- que el protocol d'actuació de referència fou aprovat pel Comitè de direcció amb data 06/04/2010, un cop fetes les consultes jurídiques pertinents per tal de garantir el dret fonamental a la protecció de dades dels pacients.

- que ateses les característiques de seguretat que imposa el règim penitenciari, que no permet l'atorgament d'informació de caràcter previ sobre la data o tipus d'intervenció quirúrgica als familiars dels pacients, la direcció del CST va elaborar un procediment per facilitar la informació a familiars dels pacients de la UHP, informació que en moltes ocasions se sol·licita des d'altres localitats de l'estat espanyol o també des de l'estranger.

- que el metge és qui decideix en últim terme la forma i el contingut en què vol donar aquesta informació (presencial o telefònica), havent rebut anticipadament totes les dades necessàries per tal de garantir la legalitat en l'aplicació del procediment.

- que el circuit establert detalla els passos a seguir per tal de garantir, entre d'altres, el consentiment del pacient a informar sobre el seu estat de salut a la persona autoritzada i la identificació d'aquesta.

Fonaments de Dret

Primer.- D'acord amb el previst a l'article 2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb l'article 5 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta Resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, entitat que s'ha subrogat en la posició jurídica de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, en virtut de la DT 1a) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, si bé cal precisar que l'entrada en vigor d'aquesta Llei no afecta la decisió que s'adopta en aquesta resolució.

Segon.- En primer lloc cal aclarir que els fets objecte de denúncia que s'analitzen en aquesta resolució són únicament els que fan referència a presumptes vulneracions a la normativa de protecció de dades, quedant fora d'aquesta anàlisi altres presumptes irregularitats denunciades en relació a la normativa d'àmbit penitenciari, en tant en quant no facin referència al dret fonamental a la protecció de dades personals.

Un cop efectuada aquesta delimitació, cal esmentar que la denúncia no fa referència a cap tractament de dades personals específic en què es pugui haver vulnerat el dret a la confidencialitat de les dades de salut d'algun dels pacients ingressats a la UHP del CST sinó que la denúncia es refereix a les previsions del protocol adoptat pel CST en relació a l'atorgament d'informació dels pacients als seus familiars via telefònica.

Doncs bé, es pot avançar ja en aquest punt que de l'anàlisi de la denúncia i de la documentació incorporada en les actuacions d'informació prèvia, i en particular del protocol al qual es refereix la denúncia, no hi ha elements suficients que permetin inferir que el CST hagi comès alguna infracció prevista a la LOPD en l'aplicació del dit protocol. En concret, no existeixen elements que permetin imputar motivadament que el CST ha permès que persones no autoritzades tinguin accés a informació relativa als pacients de la UHP, o dit d'una altra manera, que hagi comunicat informació relativa a la salut dels pacients esmentats, sense el consentiment exprés de la persona titular de les dades.

En aquest sentit, resulta essencial recalcar que d'acord amb el que contempla el protocol en qüestió, per tal de revelar informació relativa a la salut dels pacients ingressats a la UHP cal que existeixi sempre el consentiment exprés del titular de les dades, d'acord amb el que preceptua l'article 7.3 de la LOPD. Amb aquesta finalitat el protocol exigeix que en el moment que un pacient ingressi a la UHP (per intervenció quirúrgica o no) se li lliurarà un document per part d'infermeria mitjançant el qual aquest designarà aquelles persones a les qui s'informarà sobre el seu estat de salut, sigui presencialment o telefònicament. En aquest document –del qual s'ha aportat un model– el pacient fa constar el nom i cognoms dels familiars o tutors, el seu número de DNI, així com el telèfon de contacte de les persones a qui s'ha de facilitar la informació. Segons estableix el protocol, aquest document un cop signat, es guardarà a la secretaria de la UHP i quedarà a les ordres d'infermeria.

Per tal de garantir que aquesta informació es faciliti únicament a qui ha consentit expressament la persona titular, el protocol estableix una sèrie de directrius que tenen per objecte garantir que la persona a la qui s'atorgui la informació, sigui presencialment o sigui via telefònica, coincideixi amb la persona autoritzada pel pacient.

Pel que fa a l'atorgament d'informació via telefònica, que constitueix en puritat l'objecte de queixa del sindicat denunciador, si bé certament no és un mitjà que garanteixi de forma absoluta que la persona interlocutora sigui precisament la persona autoritzada, cal tenir en compte que el propi pacient, és a dir la persona titular de les dades, haurà consentit prèviament que es faciliti la informació per aquesta via i facilitat un número de telèfon concret. Per tant, s'actuarà conforme al consentiment de la persona afectada si tal com es preveu al protocol, el personal sanitari del CST truca al telèfon assenyalat, i un cop demanat a la persona interlocutora que s'identifiqui per assegurar que coincideixi amb la persona autoritzada, es facilita la informació.

No obstant això, en el protocol s'ha previst també en algun cas concret la possibilitat de facilitar la informació per via telefònica amb motiu d'una trucada que prové de l'exterior. Al respecte, tot i que certament el protocol contempla algunes accions tendents a verificar la identitat de la persona interlocutora (com ara demanar el DNI), no es pot assegurar en aquest cas que aquella persona sigui efectivament l'autoritzada pel pacient. És per això que, per tal de garantir la confidencialitat i respectar al màxim el consentiment de la persona afectada, aquesta Autoritat recomana que sigui sempre el personal sanitari del CST qui truqui al número de telèfon assenyalat a l'efecte per la persona afectada, motiu pel qual es recomana l'adequació del protocol en aquest punt concret.

Tercer.-L'article 10.2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, preveu que:

"(...) no es formularà plec de càrrecs i s'ordenarà el sobreseïment de l'expedient i l'arxiu de les actuacions quan de les diligències i de les proves practicades, en resulti acreditada la inexistència d'infracció o responsabilitat. Aquesta resolució es notificarà als interessats".

De conformitat amb aquest article i atès que no ha resultat acreditat en les actuacions d'informació prèvia l'existència d'indicis que permetin motivar la imputació d'infracció a la LOPD en relació als fets denunciats, procedeix acordar l'arxiu provisional de les presents actuacions, mentre no es disposi de més elements que permetin inferir la comissió d'alguna infracció de la normativa de protecció de dades per part del CST en relació als fets objecte de denúncia.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Arxivar provisionalment les actuacions d'informació prèvia núm. 115/2010.

Segon.- Notificar aquesta resolució al centre hospitalari Consorci Sanitari de Terrassa, i comunicar-la al Sindicat denunciant.

Tercer.- Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, la part interessada pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

Esther Mitjans Perelló

Barcelona, 4 de març de 2011